Høringsuttalelse fra Ringeriksregionen IPR til Regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus

Innledning

Ringeriksregionen IPR takker for muligheten til å gi innspill til forslag til Regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus. Planen vil være et viktig styringsdokument for arealutvikling, samferdselsprioriteringer og mobilitetsløsninger i hovedstadsregionen i et langsiktig perspektiv. Planens prioriteringer vil også ha betydning for framtidige nasjonale transportprioriteringer og må sees i sammenheng med kommende revisjoner av Nasjonal transportplan.

Ringeriksregionen består av kommunene Hole, Jevnaker, Krødsherad, Modum og Ringerike.

Ringeriksregionen er tett integrert med Oslo- og Akershusområdet gjennom arbeidsmarked, utdanning, næringsliv og transportstrømmer, og utgjør en viktig del av den funksjonelle hovedstadsregionen. Utviklingen av areal- og transportsystemene i hovedstadsregionen har derfor stor betydning også for kommuner utenfor planområdet.

Ringeriksregionen støtter planens hovedmål om bærekraftig arealutvikling, effektive transportsystemer, styrket kollektivtransport og vern av viktige natur- og jordbruksområder. Samtidig mener vi det er behov for å styrke planens perspektiver på regionale sammenhenger på tvers av dagens administrative grenser.

Transport- og mobilitetsplanlegging må ta utgangspunkt i funksjonelle regioner

Ringeriksregionen har gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan og regionale transportstrategier vært tydelig på at framtidens transport- og mobilitetssystemer må planlegges med utgangspunkt i faktiske bo-, arbeids- og serviceregioner, ikke administrative fylkesgrenser. Dette perspektivet blir særlig viktig i lys av planens lange tidshorisont fram mot 2060.

Innbyggere og næringsliv forholder seg i liten grad til fylkesgrenser i hverdagen. Arbeidsreiser, kompetansestrømmer, varetransport og næringssamarbeid skjer på tvers av kommune- og fylkesgrenser.

Et av temaene som løftes frem i planforslaget er masseforvaltning. Ringeriksregionen spiller allerede i dag en viktig rolle i transporten av byggeråstoffer, overskuddsmasser og andre masser til og fra Oslo-regionen. Dette understreker behovet for at transportkorridorer og logistikksystemer vurderes i et regionalt perspektiv som går utover planområdets administrative grenser.

Ringeriksregionen mener derfor at den regionale areal- og mobilitetsplanen i større grad bør synliggjøre hvordan Oslo og Akershus inngår i et større funksjonelt regionalt system sammen med omkringliggende områder, herunder Ringeriksregionen.

Ringeriksregionen må synliggjøres som en del av den funksjonelle hovedstadsregionen

Etter Ringeriksregionens vurdering undervurderer planforslaget betydningen av områdene vest og nordvest for Oslo.

Ringeriksregionen representerer:

- betydelige arealressurser for bolig- og næringsutvikling
- viktige næringsområder og logistikkfunksjoner
- sentrale transportkorridorer mellom landsdelene
- et voksende bo- og arbeidsmarked med sterk tilknytning til Oslo-området

IPR mener derfor at den endelige planen bør synliggjøre Ringeriksregionens rolle tydeligere både i planbeskrivelsen og i den strategiske forståelsen av hovedstadsregionens framtidige utvikling. Dette er også viktig for å sikre helhetlige vurderinger av arealbruk, transportbehov og regional verdiskaping.

Presset i boligmarkedet i Oslo-regionen er betydelig, og høye boligpriser gjør det vanskelig for mange å etablere seg. Ringeriksregionen har betydelige reserver av arealer til både bolig- og næringsutvikling, og kan bidra til en mer balansert regional utvikling gjennom å tilby attraktive bo- og etableringsmuligheter med nærhet til hovedstadsregionens arbeidsmarked.

Samferdsel må sees i sammenheng med beredskap og samfunnssikkerhet

De siste årene har vist betydningen av robuste transportforbindelser for samfunnssikkerhet, forsyningslinjer og nasjonal beredskap.

Ringeriksregionen mener derfor at planen i større grad bør vurdere transportinfrastrukturens rolle for:

- beredskap og forsyningssikkerhet
- alternative transportkorridorer ved hendelser og avbrudd
- næringslivets logistikkbehov
- transport av samfunnskritiske varer og tjenester
- effektive transportforbindelser for forsvarsindustri og forsvarsmateriell mellom viktige nasjonale nærings- og forsvarsklynger, herunder aksen Kongsberg–Eggemoen–Raufoss og videre mot Sverige

- et robust jernbanesystem med kapasitet og omkjøringsmuligheter som kan bidra til å avlaste Oslo-navet og styrke forbindelsene mellom landsdelene

Dette gjelder både vei- og jernbanenettet og er et perspektiv som etter vårt syn bør integreres tydeligere i planens videre oppfølging.

Infrastruktur som grunnlag for regionforstørring

Ringeriksregionen støtter planens mål om å utvikle sterke og bærekraftige arbeidsmarkeder.

For å lykkes med dette må transportinvesteringer vurderes ut fra hvordan de bidrar til å binde sammen arbeidsmarkeder og skape flere muligheter for innbyggere og næringsliv på tvers av kommune- og fylkesgrenser.

Bedre forbindelser mellom Oslo, Akershus og Ringeriksregionen vil:

- styrke tilgangen på arbeidskraft og kompetanse
- avlaste presset i de mest sentrale vekstområdene
- legge til rette for bærekraftig bolig- og næringsutvikling
- bidra til økt verdiskaping i hele hovedstadsregionen

En helhetlig utvikling av hovedstadsregionen

Ringeriksregionen mener den endelige planen bør legge større vekt på samspillet mellom de sentrale vekstområdene og omlandet rundt hovedstaden.

Skal regionen lykkes med mål knyttet til konkurransekraft, boligbygging, klimaomstilling og bærekraftig mobilitet, må utviklingen ses i en større geografisk sammenheng enn dagens planavgrensning. Transport- og mobilitetssystemene må utvikles på grunnlag av funksjonelle regioner og faktiske reisestrømmer, ikke av administrative grenser. Dette er avgjørende for å skape en mer sammenhengende, robust og bærekraftig hovedstadsregion.